

A. 4. Diverse

Blýndyj, -a, -e adj. „(animal) blînd, liniștit“. Din rom. *blind*, *blîndă* „id.“ /94, 132/. Der.: *blýndyty* „a scârpița un animal“.

Samýndza s.f. „sâmință, soi“. Din rom. *sâmîndză*, V. și /62, 61/. Termenul a fost extras din expresii calchiate: *dôbryj na samýndzu* — bun de sâmință (cf. pentru aceasta /80, III, 1359; 65, 27/), (cu sinonimul recent: *dôbryj na prasílu*, do *prasíly* „id.“) și (imprecație) *propásty* (komus) *samýndza* = *a-i pieri* (cuiva) *sâmința*, în dauna expresiilor proprii: *dôbryj na nasinii* și (inv.) *na ryká*.

B. Animale sălbaticice, păsări, insecte¹

Bursúk s.m. „viezure“ (și în onomastică). Forma huțulă este identică, fonetic, cu rom. *bursúc* „id.“ (alte forme ucr. : *bórsuk*, *boršík* < tc.). Derivat: (dim.) *bursučok*; *Bursukiw* — toponim.

Gáňa s.f. „gaie (*Milvus regalos*)“; în /30, I, 346; II, 216/ : *gana și kaňa* (2) — în grajurile carpatiche. Din rom. *gáne* (>*gáie*) /88, 6; 38, 288/.

Gužúl'a s.f. — n. dat insectelor din mai multe specii. Din rom. *reg. gujulie* (și: *gijulie*) „id.“ (/10, 544; 48, II, h. 572, 574, pct. 334/) /88, 7; 76, 84; 38, 285: aici — variantele huțule.

Huhuréc s.m. „specie de bufniță“. Din rom. *huhuréť* „id.“, general în nordul țării (/48, II, h. 532, *Huhurez*/).

Kapúša s.f. „insecta *Melophagus ovinus*“. Din rom. *căpușă* „id.“ (/65, 21/). V. o discuție mai largă în /94, 152—3/.

Kertýća (mai des, var. : *kertýna*) s.f. „mamiferul *Talpa europaea*“ — la huțuli îndeosebi, Din rom. *círtiňă* „id.“ /88, 7/²

Pawún s.m. „pasărea *Pavo cristatus*“ — cuvînt „exotic“, pasărea nefiindu-le cunoscută direct huțulilor. Din rom. *páun* „id.“.

Vatúj(k)a s.f. „ied de căprioară“. Din rom. *vătúie* /94, 179; 38, 283; 89, 148/. Derivate: (dim.) *vatúci*, *vatičitko*.

12. Obiceiuri și credințe păstorate

Štíma s.f. 1° „ființă imaginată silvestră; arătare; monstru“; 2° „bles-temul pus, de obicei prin uciderea unei femei, pe o comoară“. Din rom. reg. *štímă* „id.“ (/10, 1115; 68, 1169; 18, 839/).

Štyngár s.m. (și: *štíngár*) 1° „prosop“; 2° „maramă“. Cu sensul 2° cuvîntul se leagă de păstorit, printr-una din destinațiile obiectului³. Din rom. *stergár* „id.“ cu disimilație pe teren huțul.

¹ Numele de animale de origine românească, foarte numeroase în zonomastica huțulă locală, în virtutea specificului lor, vor fi prezentate aparte. Din motive de spațiu, nu am inclus aici imprumuturile privind lumea vegetală, deși multe dintre ele sunt legate, neîndoelnic, de domeniul în discuție; cf. [94, 182].

² În [44, 257] se trimite, însă, direct la bulg. *kărt, kărtica*.

³ În trecut, cînd venea vremea impreunatului oilor toamna, huțulcele, îmbrobodite cu marame albe, lungi, înflorate și cu franjuri la capete și avînd ciorapi albi în picioare, mergeau printre oi și le loveau cu aceste marame, ca și cu desaga ori cu două traiste legate între ele, pentru ca mieii fătați să fie frumoși, cu capete albe și cu *zgardă* cît mai mare (socotită ca semn al unui soi superior).